

LIETUVOS RESPUBLIKOS AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS DĖL P. K. 2016 M. SAUSIO 4 D. SKUNDO

2016 m. kovo 25 d. Nr. SP-8
Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – Kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 13.1 papunkčiu ir išnagrinėjęs Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2016 m. sausio 6 d. gautą buvusio Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos fakulteto studento P. K. (toliau – pareiškėjas)¹ skundą dėl Vilniaus universiteto (toliau – VU) galimų procedūrinių pažeidimų nutraukiant studijas su pareiškėju bei pateiktą medžiagą,

n u s t a t ė:

Pareiškėjas skunde Kontrolieriui nurodė, kad 2012 m. liepos mėn. įstojo į VU Matematikos ir informatikos fakultetą (toliau – MIF) ir į Aalborg universitetą (Danija), į kurį netrukus išvyko studijuoti. Paskaitų MIF nelankė, 2012–2013 m. sesijos egzaminų nelaikė. Pareiškėjas nurodo, kad informavo VU elektroniniu paštu dėl studijų nutraukimo, bet atsakymo iš VU negavo. Pareiškėjas nurodo, kad „VU po pirmo pusmečio neįspėjo apie neišlaikytus egzaminus ir nenutraukė studijų sutarties. Apie tai, kad nebuvo išbrauktas iš studentų sąrašų, pareiškėjas sužinojo 2013 m. lapkričio 26 d. gavęs iš Valstybinio studijų fondo registruotą laišką (rašto Nr. SG2-1974) „Išpėjimas dėl lėšų, skirtų studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti, arba jų dalies grąžinimo į valstybės biudžetą“. Be to, pareiškėjas nurodė, kad „įrodymo, kad siunčiau el. laiškus, neturiu, nes pašto dėžutė, iš kurios siunčiau – nebenaudojama“.

Pareiškėjas prašo Kontrolieriaus „išnagrinėti VU veiksmus dėl informacijos neteikimo ir nereagavimo į el. laiškus“, išsiaiškinti, kodėl studijų sutartis nebuvo nutraukta po pirmo pusmečio ir kodėl po metų, pašalinus jį iš studentų sąrašų, jam nebuvo apie tai pranešta.

¹ Kontrolieriaus sprendimo tekste „pareiškėjas“, „studentas“ apibendrintai, nesiejant su pareiškėju, studento lytimi, vadinamas vyriškosios giminės daiktavardžiu

Kontrolierius 2016-01-14 raštu Nr. S-21 paprašė VU MIF: 1) pateikti P. K. studijų sutartį, kitus su studijomis susijusius VU dokumentus; 2) nurodyti, kada ir kokių pagrindų VU nutraukė P. K. studijų sutartį; 3) atsakyti, ar VU yra gavęs P. K. prašymą-pranešimą (el. paštu) nutraukti jo studijas VU ir / ar išbraukti iš studentų sąrašų; ar VU informavo pareiškėją apie jo prašymo įvykdymą; jeigu informavo, nurodyti, kada, ir pateikti patvirtinančius dokumentus.

VU 2016-01-20 raštu Nr. 110100-12 Tarnybai pateikė pareiškėjo Studijų sutartį, kurią pareiškėjas 2012 m. liepos 30 d. pasirašė elektroniniu būdu ir „atvykęs į Universitetą registracijos žurnale savo parašu patvirtino, kad sutinka sudaryti studijų sutartį su Universitetu elektroniniu būdu pagal visas minėtoje studijų sutartyje nurodytas sąlygas.“ Taip pat VU rašte nurodė, kad „[pareiškėjo] studijų sutartis buvo nutraukta 2013 m. vasario 21 d. Universiteto rektoriaus įsakymu Nr. SD-170 dėl nepažangumo“ (įsakymo kopija pateikta). VU nurodė, kad „informacijos apie [pareiškėjo] prašymą-pranešimą el. paštu dėl studijų sutarties nutraukimo patvirtinti negalime, nes el. laiškas nėra saugomi tokį ilgą terminą, bei neturime duomenų, kam toks elektroninis prašymas-pranešimas galėjo būti adresuotas. Taip pat pažymime, kad pagal studijų sutarties 49 punktą [pareiškėjas] turėjo teisę vienašališkai nutraukti sutartį raštu įspėjęs Universitetą ne mažiau kaip prieš dešimt kalendorinių dienų. Tačiau raštiško [pareiškėjo] prašymo nutraukti studijas nesame gavę.“ (pabraukta – mūsų; laužtiniuose skliaustuose pateikiama informacija – mūsų).

Tarnyba 2016-01-29 elektroniniu laišku paprašė patikslinti, kiek laiko VU saugo elektroninį susirašinėjamą su studentais. VU MIF 2016-01-29 elektroniniu laišku atsakė, kad „nežinodami, kam buvo adresuotas studento laiškas, negalime pradėti patikrinimo, ar elektroninis laiškas buvo iš tikrųjų gautas, kas jį gavo, ar buvo į jį atsakyta ir pan. Bet pakartojame, kad studento elektroninis laiškas nėra laikomas pakankamu pagrindu sutarčiai nutraukti, nes studentas vienašališkai nutraukti studijų sutartį gali tik raštu įspėjęs universitetą ne anksčiau kaip 10 kalendorinių dienų.“

Tarnyba 2016-02-01 elektroniniu laišku paprašė pareiškėjo tiksliai nurodyti, kokių būdu jis informavo VU apie studijų nutraukimą (ar siuntė tik elektroninį laišką, ar kartu su juo prisegtą papildomą pasirašytą dokumentą), ir kur buvo nurodytas jo elektroninio pašto adresas, kuriuo vyko susirašinėjimas. Pareiškėjas 2016-02-04 elektroniniu laišku atsakė, kad siuntė „du laiškus, be prisegtų dokumentų“, o jo elektroninio pašto adresas buvo nurodytas Studijų sutartyje.

Kontrolierius 2016-02-25 raštu Nr. S-102 dar kartą kreipėsi į VU MIF ir paprašė: 1) nurodyti pareiškėjo studijų sutarties nutraukimo teisinį pagrindą, t. y. Studijų sutarties nuostatą; 2) pateikti informaciją ir pagrindžiančius dokumentus apie tai, kokių veiksmų buvo imtasi, kad pareiškėjui būtų žinoma apie studijų sutarties nutraukimą.

VU MIF 2016-03-01 raštu Nr. 110100-24 atsakė, kad „studijų sutartis su [pareiškėju] buvo nutraukta vadovaujantis studijų sutarties 50.2 punktu, įtvirtinančiu VU teisę vienašališkai nutraukti studijų sutartį šalinant studijuojantįjį universiteto Studijų nuostatų ir/ar Akademinės etikos kodekso nustatytais atvejais ir universiteto teisės aktuose nustatyta tvarka. Universiteto studijų nuostatų (patvirtinti Universiteto Senato komisijos 2012 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. SK-2012-12-8) 7.4 p. numatyti atvejai, kada studentas yra šalinamas iš Universiteto, vienas iš jų – studento šalinimas dėl nepažangumo. Vadovaujantis išdėstytu, [pareiškėjo] studijų sutartis buvo nutraukta 2013 m. vasario 21 d. Universiteto rektoriaus įsakymu Nr. SD-170 dėl nepažangumo“ (laužtiniuose skliaustuose pateikiama informacija – mūsų).

Taip pat MIF rašte nurodė, kad „iki 2014 m. vasario 28 d. apie šalinimą iš VU MIF studijuojantieji būdavo informuojami fakulteto interneto svetainėje (www.mif.vu.lt) Studijų

skyriaus informacijos dalyje patalpinant failą su toliau nurodyta informacija: šalinamų studentų sąrašas, data, nuo kurios jie bus pašalinti iš Universiteto (einamųjų metų spalio 10 d. ar kovo 10 d.) ir šalinimo priežastis.“

Studijų sutarties, pasirašytos su pareiškėju 2012 m. liepos 30 d., 48 punkte nustatyta, kad „sutartis gali būti nutraukta vienašališkai arba šalių susitarimu“, 49 punkte įtvirtinta studijuojančiojo teisė vienašališkai nutraukti sutartį raštu įspėjus VU ne mažiau kaip prieš 10 kalendorinių dienų (pabraukta mūsų).

Studijų sutarties 52 punkte nustatyta, kad „visi Sutartyje numatyti arba su Sutarties vykdymu <...> susiję pranešimai turi būti raštiški, siunčiami elektroniniu paštu arba registruotu paštu Sutartyje nurodytais Šalių adresais, išskyrus šioje Sutartyje nustatytas išimtis. Kiekviena Šalis turi teisę pasirinkti jai priimtinausią pranešimo siuntimo būdą.“ Iš skundo tyrimo medžiagos matyti, kad pareiškėjas pasirinko siuntimo elektroniniu paštu būdą.

Skundo nagrinėjimo metu VU Teisės skyrius ir raštinė telefonu nurodė, kad universitetas neturi asmenų prašymų (tame tarpe pateiktų elektroniniu paštu) nagrinėjimo Vilniaus universitete tvarkos.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir į tai, kad Kontrolieriui nebuvo pateikti duomenys, patvirtinantys informacijos dėl studijų nutraukimo siuntimą / gavimą (Vilniaus universitetas nepatvirtino gavęs pareiškėjo prašymą-pranešimą el. paštu dėl studijų sutarties nutraukimo, nes „elektroniniai laišakai nėra saugomi tokį ilgą terminą“, o pareiškėjas nepateikė įrodymų, kad siuntė elektroninius laiškus, nes „pašto dėžutė, iš kurios siunčiau – nebenaudojama“), nustatyti Studijų sutarties nutraukimo ir išbraukimo iš studentų sąrašų tvarkos (procedūrų) pažeidimų nėra galimybės.

Kontrolierius, įvertinęs pareiškėjo pateiktą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus bei teisinį reglamentavimą, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 12 dalies 1 punktu:

n u s p r e n d ė:

Informuoti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministeriją ir Vilniaus universitetą apie Kontrolieriaus sprendimą.

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius

Vigilijus Sadauskas